

ÚVOD

Velká část kreseb v této knížce vznikla na jednoduchém vědeckém přístroji zvaném harmonograf, vynálezu, který vznikl v roce 1844 a připisuje se profesoru Hughu Blackburnovi. Ke konci 19. století byly takové instrumenty docela v módě. Viktoriánští džentlmeni a dámy navštěvovali večírky, takzvané *soirées* nebo *conversazioni*, shromažďovali se kolem těchto zařízení a vykřikovali úžasem, když viděli, jak se na papíře objevují nádherné a záhadné kresby. Jeden obchod v Londýně prodával přenosné modely, které se daly složit do kufru a vzít na večírek. Některé z nich se možná stále skrývají v podkrovích domů po celém světě.

Od chvíle, kdy jsem kresby vzniklé na harmonografu spatřil poprvé, jsem jimi posedlý. Nejen pro jejich zvláštní krásu, ale i proto, že vypadají, jako by nesly jakési poselství – poselství, které nabylo na průzračnosti a hloubce, když jsem si zjistil, jak harmonograf sestavit a pracovat s ním. Je to nástroj, který kreslí obrazce hudebních harmonií, a propojuje tím obraz a zvuk.

Než ale postoupíme dál, myslím, že bych měl čtenáře varovat před možnými zdravotními následky. Pokud vás až příliš láká vydat se touto cestou, dejte si pozor! Je nejen vzrušující, ale i časově náročná.

Vyjádril jsem již svůj vděk knize *Harmonic Vibrations*, které za mnohé dlužím. Harmonografu jsem propadl ve chvíli, kdy jsem v jedné knihovně krátce po konci druhé světové války narazil právě na tuto knihu. Když jsem zjistil, že ji vydala firma, která na londýnské Wigmore Street vyrábí vědecké přístroje, šel jsem

se jednoho dne podívat, zda tam stále ještě sídlí. Byli tam, i když už vyráběli a prodávali jen promítačky. Vešel jsem dovnitř a ukázal postaršímu muži za pultem svůj výtisk z knihovny.

„Nezůstaly vám ještě nějaké výtisky téhle knihy?“ zeptal jsem se ho.

Zíral na mě, jako bych byl nějaký duch, pak se beze slova odšoural dozadu a po pár minutách se vrátil se zaprášeným a nsvázaným výtiskem.

„To je úžasné,“ řekl jsem. „Kolik za to chcete?“

„Vezměte si to,“ odpověděl, „je to náš poslední výtisk a zítra zavíráme.“

Od té doby jsem se nezbavil pocitu, že jednou tuhle knížku musím napsat.

Girton, 2002

